

منشور اصول فوروم اجتماعی جهان

از طرف: کمیته‌ی سازمان دهنده.

کمیته‌ی متشکل از سازمان‌های برزیلی از درون روند تدارک اولین اجلاس اجتماعی جهان شکل گرفته و درعین حال این فوروم را که جلسات آن از ۲۵ تا ۳۰ ژانویه سال دو هزار و یک در پورتوآلگره (Porto Alegre) تشکیل شد، سازماندهی کرده است. این فوروم پس از ارزیابی نتایج کار جلسات و انتظاراتی که برانگیخته است، این موضوع را ضروری و کاملاً به حق می‌داند که برای هدایت امر پیگیری و پیشبرد این ایده‌ها، «بیانیه‌ی اطلاعی» را که در پایان کار جلسات فوروم صادر شده است، تحت عنوان «منشور اصول» منتشر کند. قاعدتاً انتظار می‌رود که تمامی افراد و نهادهایی که تمایل دارند در این روند و سازماندهی گردهمایی آینده مشارکت داشته باشند، این اصول را محترم بدانند. مضامین این منشور نتایج مشترکی است که در جریان مباحثات این اجلاس اتخاذ شده و تضمین کننده‌ی موفقیت آن است. درعین حال، انتشار این بیانیه در قالب منشور اصول، مسلماً دامنه‌ی نفوذ و تبلیغ آن را گسترش داده و می‌تواند منطق و استدلال‌هایی را که بر آن استوار است، تشریح کند.

۱) فوروم اجتماعی جهان یک تجمع باز برای تفکر و اندیشه‌های انتقادی و روشنگر، مباحثات دموکراتیک در مورد مسائل گوناگون، تنظیم و تبیین طرح‌های پیشنهادی، تبادل آزادانه‌ی تجارب و تماس و هماهنگی برای اقدامات موثر از سوی گروه‌ها و جنبش‌های مدنی است که با نئولیبرالیسم و سلطه‌ی جهانی سرمایه و هر شکل دیگری از امپریالیسم مخالف‌اند و به مبارزه برای بنای یک جامعه‌ی مبتنی بر حقوق انسانی عمیقاً وفادار هستند.

۲) فوروم اجتماعی جهان در پورتوآلگره از نظر زمانی و مکانی یک رویداد مشخص با مرزها و محدودیت‌های طبیعی آن بود. ولی از این مقطع به بعد با در نظر داشت امید واطمینان قطعی‌ی که در مورد «امکان پذیر بودن بنای یک دنیای نو» در این جلسات ابراز شد، این فوروم به یک روند دائمی برای یافتن و ساختن بدیل‌ها (آلترناتیوها) بدل می‌شود که نقش آن‌ها به حمایت صرف از رویدادها تنزل پیدا نخواهد کرد.

۳) فوروم اجتماعی جهان یک روند جهانی است و تمامی جلسات و اجتماعاتی که به عنوان بخشی از این روند

برگزار می‌شوند خصیصه‌ی بین‌المللی دارند.

۴) بدیل‌ها (طرح‌های جایگزین) پیشنهادی از سوی فوروم اجتماعی جهان در مخالفت با روند سرمایه‌دارانه‌ی جهانی شدن (گلوبالیزاسیون) است که رهبری آن در دست کمپانی‌های بزرگ فراملیتی و نهاد‌های بین‌المللی و دولت‌هائی است که در خدمت همین کمپانی‌ها هستند. طرح‌های جایگزین پیشنهادی در این فوروم، با هدف تضمین برتری و تفوق همبستگی جهانی شدن به عنوان دورانی نوین از تاریخ بشریت طراحی شده‌اند. این بدیل‌ها، حقوق جهانی بشر، حقوق تمای شهروندان چه زن و چه مرد، حقوق تمامی ملل و محیط‌زیست را محترم شمرده و آن‌ها تماما بر یک نظام بین‌المللی دموکراتیک و نهاد‌هائی که در خدمت عدالت اجتماعی، برابری و استقلال افراد هستند، تکیه دارند.

۵) فوروم اجتماعی جهان مرکز تماس و پیوند سازمان‌ها و جنبش‌های مدنی تمامی کشورهای جهان است. هدف این فوروم نه تبدیل شدن به نماینده‌ی انحصاری جامعه و جنبش‌مدنی بین‌المللی است و نه محروم کردن و خارج نگه‌داشتن دست‌اندرکاران عالم سیاست و برگزیدگان مردم از محدوده‌ی مباحث این فوروم و یا مشارکت‌شان در تعهداتی که از مباحث آن منتج می‌شود.

۶) جلسات فوروم اجتماعی جهان به عنوان یک نهاد منسجم و یا به رسمیت شناخته‌شده از سوی این تریبون در معنای وسیع آن، تصمیم‌گیری و ابراز نظر نمی‌کند. بنابراین هیچ‌کس یا هیچ‌ارگانی از سوی شرکت‌کنندگان در گردهمائی‌های این فوروم و به نام تمامی افراد شرکت‌کننده در آن موضع‌گیری نخواهد کرد. به‌همین اعتبار هیچ‌گاه از مشارکت‌کنندگان خواسته نخواهد شد که با رای‌گیری و یا وفاق عمومی در قالب یک نهاد یا پیکره‌ی منسجم در مورد طرح‌ها و قطعنامه‌های مربوط به اقدامات عملی تصمیم‌گیری کنند، طوری که آن‌ها را به یک چنین مصوباتی به عنوان مواضع همه‌گیر و تثبیت‌شده از فوروم متعهد و ملزم سازد.

۷) بدون تردید حقوق سازمان‌ها یا گروه‌هائی از سازمان‌ها که در جلسات این فوروم مشارکت می‌کنند برای ابراز نظر و دخالت در تنظیم طرح اقدامات عملی محفوظ است، خواه این اقدامات مستقل و گروهی باشند و خواه در هماهنگی با تمامی یا بخشی از گروه‌ها و سازمان‌های مشارکت‌کننده‌ی دیگر. فوروم اجتماعی جهان وظیفه دارد این تصمیمات را از طریق تمامی وسائل و ابزارهائی که در اختیار دارد بدون اعمال نظر و یا دخالت دادن سلسله مراتب، سانسور و یا ایجاد هر نوع محدودیت منتشر کند. اما این تصمیمات هر یک تحت عنوان و با مسئولیت سازمان‌ها و گروه‌هایی که مبتکر و پذیرنده‌ی آن هستند انتشار خواهد یافت.

۸) فوروم اجتماعی جهان یک بستر تعددگرا، فراگیر، فارغ از تعهد، غیردولتی و غیرحزبی است، که به‌شیوه‌ای دور از مرکزیت‌مداری (decentralized)، سازمان‌ها و جنبش‌هائی را که چه در مقیاس محلی و چه در

مقیاس بین‌المللی درگیر اقدامات مشخص برای دنیای نو هستند باهم مرتبط می‌سازد. بنابراین نه یک مرکزیت صاحب قدرت است که مخالفت مشارکت‌کنندگان را برانگیزاند و یا دچار رقابت کند و نه قصد دارد خود را به‌عنوان تنها نهاد یا محمل برای همکاری و تماس سازمان‌ها و گروه‌های مشارکت‌کننده تثبیت کند.

۹) فوروم اجتماعی جهان تلاش می‌کند که دموکراسی را به‌عنوان راه‌حل سیاسی مسائل جامعه درپیش بگیرد. درهای آن، به عنوان یک محل اشتراك و تماس، به روی تعدد و تنوع فعالیت‌ها و اشکال گوناگون همکاری و مناسبات بین گروه‌ها و جنبش‌هایی که قصد مشارکت در آن را دارند باز است. این فراگیری گوناگونی نژادی، جنسی، قومی و فرهنگی را نیز شامل می‌شود.

۱۰) فوروم اجتماعی جهان با تمام دیدگاه‌ها و برداشت‌های تمامیت‌طلب و تقلیل‌گرا از تاریخ، و هم‌چنین با تمام اشکال استفاده از خشونت و یا سلطه‌طلبی و کنترل‌های اجتماعی توسط دولت‌ها مخالف است. این فوروم احترام به حقوق بشر و مناسبات صلح‌آمیز در فضائی آکنده از برابری و همبستگی میان مردم از نژادها، گروه‌های قومی و جنسی را سرمشق خود قرار داده و تمامی اشکال سلطه‌جویی و تمامی روش‌های انقیاد فرد توسط دیگر افراد را محکوم می‌کند.

۱۱) جلسات فوروم اجتماعی جهان همیشه برای همه آن‌هایی که مایل به شرکت در آن هستند باز است، به غیر از سازمان‌هایی که از کشتن انسان‌های دیگر به عنوان یک روش با هدف رسیدن به مقاصد خود استفاده می‌کنند.

۱۲) فوروم اجتماعی جهان به عنوان تریبونی برای بحث و گفت‌وگو، جنبشی است از افکار و تحلیل‌های گوناگون و بستری برای گردش و نشر آزادانه و شفاف این افکار در نقد روش‌ها و ابزارهای سلطه‌گری سرمایه. این تریبون جنبشی است برای نیرو بخشیدن به تلاش برای درهم‌شکستن این سلطه‌گری و درعین حال بسط و تقویت آلترناتیو‌هایی که می‌کوشند بی‌عدالتی و تبعیض ناشی از روند جهانی شدن به روش سرمایه‌دارانه را به مبارزه طلبیده و در برابر عوارض ناشی از این روند در سطح بین‌المللی و یا مقیاس‌های کشوری و محلی مقاومت می‌کنند.

۱۲) فوروم اجتماعی جهان به عنوان چهارچوبی برای تبادل تجارب، سازمان‌های مشارکت‌کننده را به درك و به رسمیت‌شناختن متقابل جنبش‌های مشارکت‌کننده ترغیب کرده و برای تمامی نهادهایی که تلاش می‌کنند نیازهای مردم و الزامات زیست-محیطی را در مرکز اقدام سیاسی و فعالیت‌های اقتصادی قرار دهند، ارزش ویژه‌ای قائل است.

۱۴) فوروم اجتماعی جهان به عنوان بستری برای مناسبات متقابل، تلاش می‌کند بین سازمان‌ها و جنبش‌های جامعه‌ی مدنی، در سطح ملی و بین‌المللی، فضای جدیدی بیافریند تا از این طریق- هم در عرصه‌ی حیات عمومی و هم زندگی خصوصی- توانایی‌های موجود برای مقاومت اجتماعی را در مقابل روند غیرانسانی کردن جهان افزایش داده و اقدامات انسانی این جنبش‌ها و سازمان‌ها را تقویت کند.

۱۵) تربیون اجتماعی جهان روندی است که سازمان‌ها و جنبش‌های مشارکت‌کننده را ترغیب می‌کند تا به فعالیت‌های خود به مثابه مسائل مربوط به تمامی شهروندان جهان بنگرند و فعالیت و تجارب عملی خود را با همه تحولات و پویندگی‌اش در چهارچوب مسائل جهانی و از زمره‌ی توجهات بین‌المللی مطرح کنند.

سائوپاولو، نهم آوریل دوهزارویک میلادی

امضا کنندگان این منشور:

- ۱- ABONG جامعه‌ی سازمان‌های غیر دولتی برزیل.
  - ۲- ATTAC جامعه‌ی مبارزه برای اخذ مالیات بر فعالیت‌های مالی برای کمک به شهروندان.
  - ۲- CBJP شورای سراسری اسقف‌ها وابسته به کمیسیون عدالت و صلح در برزیل.
  - ۴- CIVES جامعه‌ی خدمات تجاری برای شهروندان برزیلی.
  - ۵- CUT کنفدراسیون مرکزی اتحادیه‌های صنفی-کارگری.
  - ۶- IBASE انستیتو مطالعات اجتماعی-اقتصادی برزیل.
  - ۷- CJG مرکز دفاع از عدالت اجتماعی.
  - ۸- MST جنبش کارگران روستائی بی‌زمین.
- برگردان به فارسی : شهره مدائن

